

Doelstelling 5: Klimaatbewust leven en ondernemen

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester: Rik Verwaest

Algemeen Directeur: Katrijn Bosschaerts

Financieel Directeur: Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 387085

Omschrijving doelstelling

Omschrijving

Deze doelstelling zet in op klimaatbewust leven en ondernemen en bouwt hierbij verder op de andere LEKP doelstellingen uit het klimaatactieplan door in te zetten op:

- Energetisch renoveren en energietransitie
- Opstaren van een energiegemeenschap
- Klimaatadaptatie
- Duurzame (deel)mobilititeit

Voor deze doelstelling werd er geen aparte indicator opgesteld, omdat de klimaatacties invloed hebben op de bestaande LEKP indicatoren.

Hoofdstuk

Klimaatbewust leven en ondernemen

De doelgroep voor dit actieplan is de zogenaamde 'tertiaire sector'. Het algemeen opzet voor deze doelstelling is om naar de toekomst toe te evolueren naar een geïntegreerd beleid waarbij het de rol van de stad is om verbinding te zoeken met de tertiaire sector en deze doelgroep verder te ondersteunen bij hun zoektocht naar klimaatadaptatie en energietransitie.

In kader van het Klimaatactieplan 2.0 kunnen er momenteel drie subgroepen onderscheiden worden waarvoor er acties lopende zijn:

Scholen

- Het scholenproject 2Impresz in samenwerking met onze intercommunale IGEMO gaat de uitdaging aan om klimaateducatie/bewustwording aan de hand van online tools tot bij de schoolgaande jeugd (en ruimer binnen hun gezin) te brengen.
- We informeren scholen over lopende subsidieprojecten met externe partners voor het klimaatadaptief inrichten van speelplaatsen.
- We ondersteunen de verspreiding van het comic book Rethink single-use plastic bij de Lierse scholen.

Bedrijven, handel en horeca

- Voor de handel en de horeca ligt de focus op kernversterking en de aanpak van leegstand. Het duurzaamheidsaspect hiervan ligt voor de hand.
- Het team Ondernemen introduceerde de herwerking van de premie wonen en werken boven handelspanden. Deze premie kan ook ingezet worden voor energetische maatregelen, zodat het voor pandeigenaars eenvoudiger wordt de premie aan te vragen en we zo de renovatiegolf van de Lierse handelspanden versnellen.

- Team Ondernemen is betrokken bij de organisatie van de Autovrije zondag in het centrum van Lier.
- De vzw Duwijck is een KMO-zone in Lier die wil inzetten op het oprichten van een energiegemeenschap: Vzw Duwijck zal dit initiatief verder uitwerken in samenwerking met stad Lier, POM Antwerpen en Zonnewind.
- Het team Ondernemen heeft in samenwerking met het technisch bureau openbaar domein gesprekken aangeknoopt met de Bosgroep om te onderzoeken of en hoe de Lierse bedrijven een bijdrage kunnen leveren aan het versneld bebossen van percelen binnen het Lierse grondgebied.
- Samen met de sociale dienst team tewerkstelling, de Kwekerij en de regionale regisseur werk en sociale economie van Rivierenland organiseerde team Ondernemen op 5 oktober een infoavond rond impactfinanciering, waarbij reguliere en sociale ondernemers in contact konden komen met financiers voor projecten met maatschappelijke impact, zoals klimaatprojecten. Hierop kwam een 40-tal ondernemers af.

Landbouwsector: glastuinbouw

- Project Water-Land-Schap : Mechelse Groenteregio (POM, Provincie, Regionaal Landschap Rivierenland, Pidpa en het Proefstation voor de Groenteteelt) en tuinbouwbedrijven (boom- en rozenkwekerijen Van Pelt, boomkwekerij Op De Beeck en tomatenbedrijf Primato) werken samen om oppervlaktewater te capteren en een nuttige bestemming te geven, zodat dit nietodeloos dient af te vloeien. Het project bevat een innovatieve win-win doordat het enerzijds de overstromingsgevoeligheid van de Itterbeek kan verminderen door water te capteren bij hoge debieten in de waterloop en het ons anderzijds toelaat om strategische waterreserves aan te leggen voor langere droogteperiodes. Momenteel wordt de aanvraag van een omgevingsvergunning voorbereidt om het project te realiseren.

BBC-acties gekoppeld aan het klimaatactieplan 2.0

- 01/01/KAP/03/12 Verdere uitwerking en uitvoering klimaatplan

Lier werkt het klimaatplan verder uit en voert het plan uit.

Startdatum

Einddatum

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Coördineren van acties ter uitvoering van het Klimaatactieplan 2.0 (organisatiebreed):

- Start warmtenanalyse voor een Warm Lier werd opgemaakt in samenwerking met de provincie Antwerpen en Transition Stories BV. Deze start warmteanalyse brengt een aantal kansen in kaart voor de aanleg van een warmtenet met duurzame energiebronnen. De volgende stap is om de warmtevraag van deze locaties te onderzoeken aan de hand van haalbaarheidsstudie. Drie locaties met kansen staan op de radar:
 - riothermie (influent) voor de Dungenhoefsite
 - riothermie (effluent, waterzuiveringsinstallaties Aquafin) voor het spootpark Hoge Velden en omliggende woonwijken.
 - aquathermie voor de ontwikkeling van de Sint-Gummarussite (project renovatie van het Heilige Geestgebouw).
- Stad Lier werd geselecteerd voor de deelname aan het onthardingstraject van de provincie Antwerpen samen met Breekijzer vzw en Trage Wegen vzw, genaamd 'Gemeentewegen onder de loep'. Het traject startte in maart 2023 en eindigde in het najaar van 2023. Er vonden een aantal werksessies plaats en een fietsexpeditie maakte het abstracte concreet. Het traject eindigde met de ondertekening van een engagementsverklaring door stad Lier. Deze verklaring behelst concrete acties voor de verdere doorwerking van de onthardingsreflex binnen de organisatie.
- Ook de burger wordt gestimuleerd om over te gaan tot ontharding. Daarvoor heeft stad Lier deelgenomen aan het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen georganiseerd door het Departement Omgeving en Breekijzer vzw gedurende de periode 31/03/2023 tot 31/10/2023. De definitieve tegelstand bedroeg 1.510 gewipte tegels of 40 tegels per 1.000 inwoners (TPI).
- Om het klimaatbewust leven en ondernemen in Lier te stimuleren vervult stad Lier een verbindingsrol.
 - Voor het scholenproject 2Impresz van IGEMO werden 3 scholen geselecteerd voor de opstart tijdens het schooljaar 2023-2024. De kennis van dit project wordt bovendien gedeeld met alle scholen via een digitale nieuwsbrief. Daarnaast brengen we scholen op hoogte van de mogelijkheden om hun speelplaats te ontharden en te vergroenen zoals bijvoorbeeld de projectenoproepen van de provincie Antwerpen (Groene Oase) en het Agentschap voor Natuur en Bos (Natuur in je school).
 - Ook voor ondernemers kan de stad een verbindende rol vervullen. De interesse van vzw Duwijck om een energiegemeenschap op te richten wordt opgepikt. Vanuit het Lokaal Energie en Klimaatpact is er ondersteuning mogelijk door de streekintercommunales (via de zogenaamde assistentiehubs) voor de realisatie van een energiegemeenschap. De VZW Duwijck is inmiddels in samenwerking met LOVITAS gestart met een onderzoek naar de energiestromen/verbruiken, maar er is nu meer ondersteuning nodig om de energiegemeenschap verder vorm te geven. Het gaat om een 12-tal bedrijven van de KMO-zone Duwijck die geïnteresseerd zijn om een energiegemeenschap op te starten en energie te delen.
- Om het klimaatrobust wonen in Lier verder te ondersteunen heeft stad Lier:

- het Stekr/SUPRA project in samenwerking met IGEMO verlengd: Stekr is het Energieloket voor advies inzake energie, energielening en premies, inclusief het SUPRA-project met 5 renovatiecoaches die ter beschikking staan voor het volledig ontzorgen van individuele trajecten van A-Z bv energiescan, dan opmaken van een stappenplan voor de renovatie en advies bij het vergelijken van offertes.
- de samenwerking opgestart met de burgercoöperatie Zonnewind:
 - verschillende infosessies omtrent benoemen en energietransitie (zonnepanelen) vonden het afgelopen jaar plaats. De informatie naar aanleiding van deze infosessie staat permanent ter schikking voor raadpleging op de klimaatpagina van de website van stad Lier.
 - samen met Zonnewind wilt stad Lier een project met burgerparticipatie opstarten voor het gemeentelijk patrimonium om de energietransitie te ondersteunen. Momenteel onderzoekt Zonnewind de haalbaarheidsstudie voor de installatie van zonnepanelen op het dak van de sporthal de Jutteneer en de aangrenzende BKO te Koningshooikt. Ook het aspect van energiedelen zal hierbij aan bod komen en onderzocht worden.
- de samenwerking opgestart met Groene Gevels vzw: om het straatbeeld te vergroenen werd een participatieproject uitgestippeld met de volgende fasen :
 - het plaatsen van een demomuur aan de stedelijke bibliotheek
 - een infosessie over het hoe en wat van een geveltuin
 - een workshop voor het maken van een plantvak voor de aanleg van een geveltuin
 - een participatiemoment voor het installeren van een klimhulp door Groene Gevels vzw
- de e-catalogus van Natuurbuur gelanceerd. De promotiecampagne wordt op regelmatige tijdstippen geherlanceerd rekening houdend met de meest effectieve acties per seizoen of acties die het hele jaar door kunnen opgestart worden.

- 01/01/KAP/03/15 Project water-land-schap

Lier neemt klimaatadaptieve maatregelen zodat de waterbufferende capaciteit van het agrarisch landschap efficiënt wordt gebruikt.

Startdatum

10-11-2022

Einddatum

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

29 november 2022 - overleg innovatieve samenwerking tussen gebiedscoalitie Mechelse Groentenregio (POM, Provincie, Regionaal Landschap Rivierenland, Pidpa en het Proefstation voor de Groenteteelt) en 3 tuinbouwbedrijven: boom- en rozenkwekerijen Van Pelt, boomkwekerij Op De Beeck en tomatenbedrijf Primato. Betrokken partijen wensen oppervlaktewater te capteren en een nuttige bestemming te geven, zodat dit nietodeloos dient af te vloeien. Het project omvat de bouw van een nieuw aan te leggen bufferbekken met een zuiveringssysteem op basis van planten. Het betreft een innovatieve win-win doordat het enerzijds de overstromingsgevoeligheid van de Itterbeek kan verminderen door water te capteren bij hoge debieten in de waterloop en het ons anderzijds toelaat om strategische waterreserves aan te leggen voor langere droogteperiodes. De partijen trachten met hun samenwerking op deze manier bij te dragen aan een circulaire economie en een duurzame omgang met water. Bijkomende wordt als doelstelling gesteld om het landschap te versterken en de biodiversiteit te verhogen.

18 januari 2023 - overleg over mogelijk uitwisseling van regenwater firma Van Hool en landbouwbedrijven. Bespreking mogelijkheden van bijkomende captatie van oppervlaktewater uit Holbeek en gebruik afgekoppeld hemelwater uit afkoppelingsproject Sander De Vosstraat. Onderzoek mogelijkheden koppeling waterbronnen aan bufferbekken Itterbeek.

Bijkomende overlegmomenten worden ingepland in 2024.

- 01/02/SAP/01/01 Ondersteuning en versterking van de onderlinge samenwerking tussen bedrijven

Om industrie, KMO en de sociale economie in de stad te versterken en hen te laten samenwerken, onderzoekt, organiseert & faciliteert de stad op maandelijkse basis bedrijventerreinmanagement (Duwijckpark & Bollaarpark) én interbedrijfssamenwerking d.m.v. acties, groepsaankopen, subsidieprojecten & netwerkevents.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie verloopt zoals voorzien:

- Bollaar:
 - Er werd in het eerste twee kwartaal van 2023, 1 vestigingsaanvraag op het Bollaarpark geweigerd door het college omdat het bedrijf aan zuivere op- en overslag deed, wat tegen de stedenbouwkundige voorschriften is. 2 vestigingsaanvragen op het Bollaarpark werden gunstig beoordeeld door het college. In het tweede kwartaal kwam er geen nieuwe aanvraag binnen.
 - op 24/1/23 werd op een bijzonder algemene vergadering van vzw Bollaar Vesta BV aangesteld als parkmanager van het Bollaarpark, ter vervanging van Quares.
- Duwijck:
 - Er is een actieve deelname van de stad aan de maandelijkse Raad van Beheer en de jaarlijkse algemene vergadering van Duwijck vzw.
 - Op 25 mei werd op de AV van de vzw een nieuw bestuur van 5 leden verkozen voor een periode van 4 jaar. Namens stad Lier blijft Bert Serneels vertegenwoordigd in het bestuur.
 - Stad Lier voert samen met de vzw Duwijck verschillende projecten uit, zoals de installatie van AED's op het bedrijvenpark en een onderzoek naar het opstarten van een energiegemeenschap.
- Lier4Business:
 - In samenwerking met L4B stelde stad Lier zich kandidaat om hotspot te worden op Voka Open Bedrijvendag 2023 (VOBD) op 1 oktober aanstaande. De stad zelf zal het Liers Cultuurcentrum openstellen voor het brede publiek en een faciliterende rol spelen om de deelnames van andere bedrijven uit Lier tot een succes te maken.
 - Samen met VOBD , L4B en JOL (Jeugdig Ondernemerschap Lier) zal team Ondernemen op maandag 2 oktober een Jongeren Open Bedrijvendag (JO!) organiseren, Daarop zullen 600 leerlingen uit het 6de middelbaar van quasi alle Lierse scholen drie bedrijfsbezoeken in Lier kunnen uitvoeren. Stad Lier zelf zal de Technische Dienst openstellen voor bedrijfsbezoeken van jongeren.
 - Team Ondernemen was betrokken bij de organisatie van een ondernemersevent door Lier4 Business bij ADR Technics op 24/3/23. Leden van team Ondernemen namen tevens deel aan verschillende netwerkevents voor Lierse ondernemers, zoals de Open Coffee op 12/1 bij Guco, de Ontbijtbeurs in De Kwekerij op 26/1, het ondernemersevent met Ann Wauters bij Guco op 28/3, de Open Coffee bij Oboelo op 11/5 en het bezoek aan Stijlbeton met Voka Neteland op 31/5.
- Klimaatactieplan:
 - Vzw Duwijck heeft in samenwerking met Lovitas 12 bedrijven bereid gevonden aan te sluiten op een platform dat het huidige energieverbruik nauwkeurig meet om zo het potentieel voor een energiegemeenschap in kaart kan brengen.

- In samenwerking met de dienst milieu organiseerde team Ondernemen een infosessie met Zonnwind rond hernieuwbare energie voor ondernemers op 12/6/23. Hierop kwamen slechts 3 bedrijven af.
 - in samenwerking met het technisch bureau openbaar domein werden er gesprekken aangeknoopt met de Bosgroep om te onderzoeken of en hoe de Lierse bedrijven een bijdrage kunnen leveren aan het versneld bebossen van percelen binnen het Lierse grondgebied.
 - Team Ondernemen is betrokken bij de organisatie van de Autovrije zondag op 17/9 in het centrum van Lier.
 - Samen met de sociale dienst team tewerkstelling, de Kwekerij en de regionale regisseur werk en sociale economie van Rivierenland organiseerde team Ondernemen op 5 oktober een infoavond rond impactfinanciering, waarbij reguliere en sociale ondernemers in contact konden komen met financiers voor projecten met maatschappelijke impact, zoals klimaatprojecten. Hierop kwam een 40-tal ondernemers af.
- 01/02/SAP/02/01 Promoten Lier als attractieve stad voor shoppen, proeven en beleven

Om de levendigheid en aantrekkelijkheid van de stad te verhogen, analyseert, organiseert, faciliteert en promoot de stad op maandelijkse basis de detailhandel, horeca & diensten in prioritaire mate in het kernwinkelgebied a.d.h.v. complementaire acties, maatregelen, events, vormingsaanbod & projectwerking.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie loopt zoals voorzien:

- Volgende kernversterkende acties werden in het eerste half jaar van 2023 opgezet:
 - Op de koopzondag van 8 januari werd een ijssculptuur gemaakt op de Grote Markt.
 - Op zaterdag 11 februari stond er een photobooth in de Antwerpsestraat waar koppels een Valentijnsfoto in een sleutelhanger konden laten maken

- in het weekend van 18 en 19 maart vond Lier Winkelplezier plaats. Wie iets kocht bij een Lierse handelaar, mocht draaien aan een Rad van Fortuin en kon Lierse goodies winnen. De hoofdprijs was een helikoptervlucht boven Lier.
- Er werden kleurrijke vlaggetjes opgehangen aan de overspanningen in het kernwinkelgebied om de stad gezelliger in te richten.
- In de paasvakantie (1- 16/4) werd een Paasactie gehouden. Bij een aankoop vanaf 15 euro in een deelnemende handelszaak kreeg de klant een kraslot. Daarmee konden 1000 chocoladepakketten en een centrubon van 1000 euro gewonnen worden.
- In mei werd beslist een samenwerking met Flair aan te gaan voor een koopevenement voor lezeressen op 2 september. Daarbij zit een groot mediapakket dat Lier in de kijker zal zetten als stad voor shoppen, proeven en beleven.
- Op 24 en 25 juni vond de jaarlijkse Zomerbraderij plaats in het kernwinkelgebied. Deelnemende handelaars zetten een uitstalling voor hun deur, de gaten werden opgevuld door een samenwerking met de brocantemarkt. Team Ondernemen verdeelde bellenblazers en drinkflessen van Shoppen in Lier onder de bezoekers. Er waren ook meet & greets met De Vermeires, Mega Mindy en Piet Piraat om extra bezoekers te lokken.
- Communicatie: de stad communiceert actief naar verschillende doelgroepen ondernemers:
 - Op 16/2 organiseerde team Ondernemen een 'after work' voor Lierse handelaars, met als doel de acties voor het komende jaar aan te kondigen en de betrokkenheid te vergroten.
 - Op 21/3 organiseerde team Ondernemen een brainstorm onder Lierse handelaars om hen meer inspraak te geven over toekomstige kernversterkende acties.
 - Shoppen in Lier en de bijhorende social media worden permanent geüpdatet.
 - De samenwerking met communicatiebureau Noticed omtrent het Shopping Magazine heeft vertraging opgelopen. Het voorstel dat Noticed uitwerkte, lag te ver van de wensen van de handelaars, waardoor er meer tijd is gestopt in het verfijnen van het concept en de deelnameformules voor handelaars. Eind juni is daarover een akkoord gevonden. In samenspraak met Noticed en Lier Shopping is daarom besloten de publicatie van het Shopping Magazine uit te stellen naar 2024.
- 01/02/SAP/02/02 Leegstandbestrijding door premie- en belastingstelsel

Lier verleent jaarlijks eenmalige premies voor "invulling leegstaande (handels)panden" aan ondernemers in het kernwinkelgebied, conform het toepasselijk premiereglement en past een belastingreglement toe op leegstaande commerciële panden om verloedering en beeldverschraling tegen te gaan en revitalisering te bespoedigen.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie loopt zoals gepland.

Premie invulling leegstaande handelspanden:

- In de eerste twee kwartalen van 2024 werden premies uitbetaald aan volgende handelszaken:
 - o NVY (B-Leaf Fashion), Antwerpsestraat 89: tweede schrijf van 4000 euro
 - o Pizza Palermo (YUM-KAR), Antwerpsestraat 90: 8000 euro
- Aan Atelier De Kat, Rechtestraat 10, werd een premie van 8000 euro toegekend, met als opschortende voorwaarde het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor functiewijziging. Deze premie werd om die reden nog niet uitbetaald.
- De premieaanvraag van Anmor Accessoires voor de invulling van Antwerpsestraat 81 werd op 10/6/24 goedgekeurd door het college.
- De in 2023 toegekende premie van 4000 euro aan Asbest T'check voor de uitbating van Brasserie Belfort op de Grote Markt 43 wordt na een collegebesluit van 18/3/24 teruggevorderd wegens oneigenlijk gebruik (zeer korte uitbatingsperiode).
- Na een gerechtelijke procedure werd een in 2017 geweigerde premie van 10.000 euro alsnog goedgekeurd voor de invulling van Rechtestraat 34. Het budget staat gereserveerd, maar team Ondernemen wacht op een goedgekeurde functiewijziging van het pand alvorens deze kan worden uitbetaald.

Belasting op leegstaande handelspanden:

- • Het belastingreglement werd toegepast door het opvolgen van nieuwe leegstand, invullingen, verbouwingen, ... in functie van opname of schrapping in het leegstandsregister en/of inkohiering of toekennen vrijstelling van leegstandsbelasting.
 - In de eerste helft van 2024 werd 1 dossier doorgegeven aan de dienst financiën voor inkohiering van de leegstandsbelasting op gebouwen: Antwerpsestraat 15.
 - Er werd een vrijstelling van leegstandsbelasting toegekend voor 1 pand in de eerste helft van 2024: Grote Markt 6.
 - Een aanvraag voor vrijstelling van leegstandsbelasting op handelspanden voor Antwerpsestraat 61 werd door het college geweigerd.

Premiereglement 'Wonen en werken boven handelspanden':

- Op 25/3/25 keurde de gemeenteraad een wijziging van het premiereglement goed dat de doelgroep moet toelaten vlotter een premieaanvraag in te dienen.
- Er zijn twee dossiers lopende, maar er kon nog geen premie worden toegekend. In beide gevallen moesten nog extra documenten aangeleverd worden.

Klimaatactieplan:

- Door het premiereglement wonen en werken boven handelspanden aan te passen en breder inzetbaar te maken voor bijv. energetische maatregelen wordt het voor pandeigenaars eenvoudiger om de premie aan te vragen en ondersteunen we zo de renovatiegolf van Lierse handelspanden.
- In 2024 werd één premie wonen en werken boven handelspanden uitgekeerd. Twee andere aanvragen zijn in behandeling.

